

Oikeustapauskokoelma

JULKISASIAMIEHEN RATKAISUEHDOTUS
PEDRO CRUZ VILLALÓN
16 päivänä huhtikuuta 2015¹

Asia C-580/13

**Coty Germany GmbH
vastaan
Stadtsparkasse Magdeburg**

(Ennakkoratkaisupyyntö – Bundesgerichtshof (Saksa))

Teollis- ja tekijänoikeudet — Väärennettyjen tavaroiden myynti — Direktiivi 2004/48/EY — 8 artiklan 1 kohta ja 3 kohdan e alakohta — Tiedonsaantioikeus teollis- ja tekijänoikeuden loukkaamista koskevan menettelyn yhteydessä — Jäsenvaltion lainsäädäntö, jossa sallitaan se, että luottolaitokset hylkäävät pankkitilin haltijaa koskevan tietopyynnön (pankkisalaisuus) — Euroopan unionin perusoikeuskirja — 8 artikla, 17 artiklan 2 kohta, 47 artikla ja 52 artiklan 1 kohta — Perusoikeuden rajoittamisen oikeasuhteisuus

1. Bundesgerichtshofin esittämä ennakkoratkaisupyyntö antaa unionin tuomioistuimelle mahdollisuuden syventää teollis- ja tekijänoikeuksien noudattamisen varmistamisesta 29.4.2004 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2004/48/EY² 8 artiklaa koskevaa oikeuskäytäntöään toistaiseksi tutkimattomassa asiayhteydessä. Tähän mennessä unionin tuomioistuin on tutkinut ennen kaikkea yhtäältä immateriaalioikeuksien haltijoiden ja toisaalta internetin käyttäjien, jotka lataavat tai jakavat tekijänoikeudella suojattuja sisältöjä ja joiden tiedot pyritään hankkimaan internetyhteyksien tarjoajilta, jotta käyttäjiä vastaan voidaan ryhtyä toimiin heidän yksilöimisensä jälkeen, välisiä riita-asioita.³ Nyt käsiteltävässä tilanteessa luottolaitos kuitenkin kieltäytyy pankkisalaisuuteen vedoten antamasta tietoja, jotka ovat tarpeen siviilioikeudellisiin toimenpiteisiin ryhtymiseksi sellaisia henkilöitä vastaan, jotka internetin tarjoamia mahdollisuuksia hyödyntämällä saattavat myyntiin väärennettyjä tavaroita.

2. Keskeinen kysymys nyt käsiteltävässä asiassa on se, voiko kolmas osapuoli, joka ei ole osallistunut väitettyyn immateriaalioikeuden loukkaamiseen mutta ”jonka on todettu tarjoavan loukkaavassa toiminnassa käytettäviä palveluja kaupallisessa laajuudessa” (direktiivin 2004/48 8 artiklan 1 kohdan c alakohta) – tässä tapauksessa luottolaitos –, mainitun direktiivin perusteella ja pankkisalaisuuteen vedoten kieltäytyä antamasta immateriaalioikeuden haltijan tai immateriaalioikeutta puolustamaan valtuutetun henkilön pyytämiä tietoja (pankkitilin haltijan nimi ja osoite).⁴

1 — Alkuperäinen kieli: espanja.

2 — EUVL L 157, s. 45. Direktiivin 2004/48 1 artiklan toisessa virkkeessä todetaan, että ”tässä direktiivissä käsite teollis- ja tekijänoikeudet [ts. immateriaalioikeudet] käsittää myös teollisoikeudet”, joten käytän jäljempänä ilmaisua ”immateriaalioikeudet” tällaisessa laajassa merkityksessä.

3 — Ks. tuomio Promusicae (C-275/06, EU:C:2008:54); tuomio Scarlet Extended (C-70/10, EU:C:2011:771); tuomio Bonnier Audio ym. (C-461/10, EU:C:2012:219); tuomio UPC Telekabel Wien (C-314/12, EU:C:2014:192) ja tuomio LSG-Gesellschaft zur Wahrnehmung von Leistungsschutzrechten (C-577/07, EU:C:2009:107).

4 — Direktiivin 2004/48 4 artiklan mukaan jäsenvaltioiden on myönnettävä oikeus pyytää mainitun direktiivin II luvussa tarkoitettujen toimenpiteiden, menettelyjen ja oikeussuojakeinojen soveltamista muun muassa ”kaikille muille henkilöille, joilla on oikeus käyttää näitä [immateriaalioikeuksia], erityisesti käyttöluvan haltijoille, jos sovellettava lainsäädäntö sen sallii ja mainitun lainsäädännön mukaisesti”.

I Asiaan sovellettavat oikeussäännöt

A Unionin oikeus

3. Direktiivin 2004/48 tavoitteena on sen johdanto-osan 10 perustelukappaleen mukaan lähentää jäsenvaltioiden immateriaalioikeuslainsäädäntöjä, jotta voidaan varmistaa mainittujen oikeuksien suojan korkea, yhdenvertainen ja yhdenmukainen taso sisämarkkinoilla. Sen kahdeksannessa perustelukappaleessa todetaan, että ”jäsenvaltioiden järjestelmien erot teollis- ja tekijänoikeuksien noudattamiseen tähtäävien keinojen osalta haittaavat sisämarkkinoiden moitteetonta toimintaa ja tekevät mahdottomaksi varmistaa, että teollis- ja tekijänoikeuksilla olisi yhtäläinen suoja koko yhteisön alueella. Tämä tilanne ei ole omiaan edistämään vapaata liikkuvuutta sisämarkkinoilla eikä luomaan suotuisaa ympäristöä terveille kilpailulle”, kun taas mainitun direktiivin yhdeksänsässä perustelukappaleessa muistutetaan, että ”internetin käytön lisääntyminen mahdollistaa laittomasti valmistettujen tavaroiden välittömän ja maailmanlaajuisen levittämisen – –”.

4. Direktiivin 2004/48 2 artiklan 3 kohdan mukaan ”tämä direktiivi ei vaikuta: a) – – [yksilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta 24.10.1995 annettuun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviin 95/46/EY]”, mikä mainitaan myös sen 15 perustelukappaleessa.

5. Direktiivin 2004/48 3 artiklassa säädetään seuraavaa:

”1. Jäsenvaltioiden on säädettävä tarvittavat toimenpiteet, menettelyt ja oikeussuojakeinot tässä direktiivissä tarkoitettujen teollis- ja tekijänoikeuksien noudattamisen varmistamiseksi. Näiden toimenpiteiden, menettelyjen ja oikeussuojakeinojen on oltava oikeudenmukaisia ja tasapuolisia, ne eivät saa olla liian monimutkaisia tai kalliita eivätkä ne saa sisältää kohtuuttomia määräaikoja tai johtaa aiheettomiin viivytyksiin.

2. Näiden toimenpiteiden, menettelyjen ja oikeussuojakeinojen on myös oltava tehokkaita, oikeasuhteisia ja varoittavia, ja niitä on sovellettava siten, että vältetään luomasta esteitä lailliselle kaupankäynnille ja säädetään takeista niiden väärinkäytön estämiseksi.”

6. Direktiivin 2004/48 8 artiklan otsikko on ”Tiedonsaantioikeus”, ja siinä säädetään seuraavaa:

”1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että toimivaltaiset oikeusviranomaiset voivat teollis- tai tekijänoikeuden loukkausta koskevan oikeudenkäynnin yhteydessä kantajan perustellusta ja oikeasuhteisesta pyynnöstä määrätä, että sellaisten tavaroiden ja palvelujen alkuperästä ja jakeluverkosta, jotka loukkaavat teollis- tai tekijänoikeutta, annetaan tietoja. Tiedonantovelvollinen on teollis- tai tekijänoikeuksia loukannut ja/tai kuka tahansa muu henkilö:

– –

c) jonka on todettu tarjoavan loukkaavassa toiminnassa käytettäviä palveluja kaupallisessa laajuudessa, tai

– –

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettuihin tietoihin sisältyvät tapauksen mukaan:

a) tuotteen tai palvelujen tuottajien, valmistajien, jakelijoiden, toimittajien ja muiden aikaisempien haltijoiden sekä aiottujen tukku- ja vähittäiskauppiaiden nimet ja osoitteet;

– –

3. Edellä 1 ja 2 kohdan säännökset eivät rajoita muita laissa annettuja säännöksiä, jotka

--

e) koskevat tietolähteiden luottamuksellisuuden suojaa tai henkilötietojen käsittelyä.”

B *Kansallinen oikeus*

7. Tavaramerkeistä 25.10.1994 annetun Saksan lain (Markengesetz), sellaisena kuin se on myöhemmin muutettuna (jäljempänä tavaramerkkilaki), 19 §:n otsikko on ”Tiedonsaantioikeus”, ja sillä pannaan Saksan oikeudessa täytäntöön direktiivin 2004/48 8 artiklassa säädetty oikeus. Mainitun 19 §:n 2 momentissa säädetään seuraavaa:

”Jos oikeudenloukkaus on ilmeinen tai jos tavaramerkin tai liikenimen haltija on nostanut kanteen loukkaajaa vastaan, on oikeus olemassa edellä 1 momentissa säädetystä riippumatta myös suhteessa sellaiseen henkilöön, joka kaupallisessa laajuudessa

1. pitää hallussaan oikeutta loukkaavia tavaroita
2. on käyttänyt oikeutta loukkaavia palveluja
3. on suorittanut oikeutta loukkaavassa toiminnassa käytettäviä palveluja tai
4. on jonkin 1, 2 tai 3 kohdassa mainituista henkilöistä antamien tietojen mukaan osallistunut mainittujen tavaroiden tuottamiseen, valmistamiseen tai niillä käytävään kauppaan taikka mainittujen palvelujen suorittamiseen,

ellei henkilöllä ole siviiliprosessilain 383–385 §:n perusteella oikeutta kieltäytyä todistamasta oikeuden loukkaajaa vastaan käytävässä menettelyssä. – –”.

8. Siviiliprosessista annetun Saksan lain (Zivilprozessordnung, sellaisena kuin se on 5.12.2005 päivätyn version mukaisena siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen, jäljempänä siviiliprosessilaki) 383 §:n 1 momentin 6 kohdassa annetaan henkilöille, jotka virkansa, asemansa tai elinkeinonsa vuoksi ovat saaneet haltuunsa luonteensa vuoksi tai lain nojalla salassa pidettäviä tietoja, oikeus kieltäytyä todistamasta niistä seikoista, joita salassapitovelvollisuus koskee.

II **Pääasia ja ennakkoratkaisukysymykset**

9. Ennakkoratkaisupyyntö on esitetty asiassa, jossa ovat vastakkain saksalainen yhtiö Coty Germany GmbH (jäljempänä Coty Germany), joka on yhteisön tavaramerkkiä ”Davidoff Hot Water” koskevan yksinoikeuteen perustuvan lisenssin haltija, ja Stadtsparkasse Magdeburg (jäljempänä Sparkasse).

10. Coty Germany hankki tammikuussa 2011 erästä verkkohuutokaupasta ”Davidoff Hot Water” -merkkisen hajuveden. Se suoritti tuotteen hinnan myyjän ilmoittamalle tilille Sparkasseen. Kun Coty Germany totesi hankkineensa väärennetyn tavaran, se pyysi verkkohuutokauppaa ilmoittamaan sen käyttäjätilin, jolta hajuvesi myytiin, haltijan todellisen nimen (myynti oli toteutettu salanimellä). Nimetty henkilö myönsi olevansa verkkohuutokauppatilin haltija mutta kiisti olevansa tavaran myyjä ja kieltäytyi antamasta lisätietoja todistamisesta kieltäytymistä koskevaan oikeuteen vedoten. Coty Germany otti tämän jälkeen yhteyttä Sparkasseen tavaramerkkilain 19 §:n 2 momentin perusteella ja pyysi siltä pankkitilin, jolle se oli maksanut hankkimansa väärennetyn tavaran hinnan, haltijan nimeä ja osoitetta. Sparkasse vetosi pankkisalaisuuteen ja kieltäytyi antamasta sille kyseisiä tietoja. Coty Germany nosti tämän jälkeen kanteen Landgericht Magdeburgissa (alimman oikeusasteen

tuomioistuini), joka velvoitti Sparkassen antamaan pyydetty tiedot. Sparkasse valitti Oberlandesgericht Naumburgiin ja vetosi siviiliprosessilain 383 §:n 1 momentin 6 kohtaan (johon tavaramerkkilain 19 §:n 2 momentissa viitataan), jolla suojataan muun muassa luottolaitosten oikeutta kieltäytyä pankkialaisuuteen vedoten todistamasta siviiliasian oikeudenkäynnissä. Muutoksenhakutuomioistuin ratkaisi asian Sparkassen eduksi. Coty Germany teki tämän jälkeen Bundesgerichtshofille Revision-valituksen, jossa se vaatii uudelleen luottolaitoksen velvoittamista antamaan pyydetty tiedot.

11. Tässä tilanteessa Bundesgerichtshof on päättänyt lykätä asian käsittelyä ja esittää unionin tuomioistuimelle seuraavan ennakkoratkaisukysymyksen:

”Onko direktiivin 2004/48/EY 8 artiklan 3 kohdan e alakohtaa tulkittava siten, että kyseinen säännös on esteenä sellaiselle kansalliselle säännöstölle, jonka mukaan luottolaitos voi pääasiassa kyseessä olevan kaltaisessa tilanteessa kieltäytyä pankkialaisuuteen vedoten antamasta mainitun direktiivin 8 artiklan 1 kohdan c alakohdan nojalla tietoa tilinhaltijan nimestä ja osoitteesta?”

12. Kirjallisia huomautuksia ovat nyt käsiteltävässä asiassa esittäneet Coty Germany, Sparkasse, Euroopan komissio ja Saksan hallitus.

III Yhteenveto asianosaisten väitteistä

13. Coty Germany väittää huomautuksissaan, että direktiivin 2004/48 8 artiklan 3 kohta on esteenä sellaiselle kansalliselle oikeussäännölle, jonka perusteella luottolaitos voi kieltäytyä pankkialaisuuteen vedoten antamasta pankkitilin haltijan nimeä ja osoitetta mainitun direktiivin 8 artiklan 1 kohdan c alakohdan nojalla niitä pyytävälle. Coty Germanyn mukaan tavaramerkkioikeuden loukkaaja ei koskaan anna sille direktiivin 2004/48 8 artiklan 1 kohdan c alakohdassa tarkoitettun palvelun suorittaneelle henkilölle lupaa antaa henkilöönsä koskevia tietoja (jotka ovat direktiivissä 95/46 tarkoitettuja henkilötietoja) loukatun oikeuden haltijalle, mistä syystä tällaisissa tilanteissa syntyy aina ristiriita. Coty Germanyn mukaan tällöin voitaisiin punnita keskenään ristiriitaisia intressejä siten, että huomioon otetaan yksittäistapauksen olosuhteet ja se, ettei väärennetyn tavarahan myyjä ansaitse henkilötietojensa suoja.

14. Sparkasse, joka keskittyy huomautuksissaan siihen, että ennakkoratkaisukysymys on jätettävä tutkimatta – mihin otan kantaa jäljempänä –, katsoo asiasisällön osalta, että Coty Germanylla on oletetun immateriaalioikeuden loukkaajan henkilöllisyyden paljastamiseksi toinen, yksinkertainen keino eli rikosoikeudellinen väylä, jolloin se saa kaipaamansa tiedot syyttäväviranomaisten avulla, sillä heitä kohtaan ei voida vedota pankkialaisuuteen. Toisaalta Sparkasse huomauttaa, ettei sen oikeus kieltäytyä todistamasta voi riippua ristiriidassa olevien intressien punninnasta yksittäistapauksessa. Lisäksi se esittää, ettei luottolaitos kykene silloin, kun sen on päätettävä, antaako se pyydettyjä tietoja vai ei, arvioimaan, onko tavaramerkin loukkaus tavaramerkkilain 19 §:n 2 momentin mukaisessa ensimmäisessä vaihtoehdossa tarkoitettulla tavalla ilmeinen.

15. Saksan hallitus väittää, että direktiivin 2004/48 8 artiklan 1 kohdan c alakohtaa on tulkittava siten, että sen nojalla esitettyyn tietopyyntöön vastaamisessa on otettava huomioon yksittäistapauksen olosuhteet ja noudatettava suhteellisuusperiaatteen asettamia vaatimuksia ristiriidassa olevien perusoikeuksien punninnassa. Saksan hallituksen mukaan tietosuoja koskeva unionin oikeus (erityisesti direktiivi 95/46) ei ole ensikatsomalta esteenä pyydettyjen tietojen antamiselle nyt käsiteltävän asian tilanteessa. Toisaalta Saksan hallitus katsoo, ettei nyt käsiteltävässä asiassa voida soveltaa sen ”poikkeuksena” pitämää direktiivin 2004/48 8 artiklan 3 kohdan e alakohdan säännöstä. Sen mukaan kansallinen säännös, jonka perusteella pyydetty tieto voidaan jättää antamatta pankkialaisuuteen vedoten, ei koske henkilötietojen käsittelyä mainitussa säännöksessä tarkoitettulla tavalla. Sen mielestä kyse on pikemminkin säännöksestä, jolla suojataan mainitussa 8 artiklan 3 kohdan e alakohdassa tarkoitettujen tietolähteiden luottamuksellisuutta, mikä käsitteenä

kattaa Saksan hallituksen mukaan myös tietojen itsensä luottamuksellisuuden. Sen mukaan kyseistä direktiivin säännöstä on tulkittava siten, että sen on joka tapauksessa mahdollistettava se, että kansallinen tuomioistuimien punnitsee ristiriidassa olevia perusoikeuksia ja arvioi kunkin yksittäistapauksen olosuhteita.

16. Lopuksi on mainittava, että komissio esittää huomautuksissaan, että direktiivin 2004/48 8 artiklan 3 kohdan e alakohta ei ole esteenä kansalliselle säännökselle, jonka perusteella luottolaitos voi pankkialaisuuteen vedoten olla antamatta pyydettyjä tietoja, jos mainittu säännös täyttää tietyt vaatimukset eli se on oikeusvarmuuden periaatteen mukainen ja se koskee henkilötietojen käsittelyä ja mahdollistaa kansallisille tuomioistuimille ristiriidassa olevien perusoikeuksien punninnan kussakin yksittäistapauksessa.

IV Arviointi

A Tutkittavaksi ottaminen

17. Bundesgerichtshofin esittämän kysymyksen aineellisen sisällön tutkimista ennen on otettava kantaa pääasian vastaajan eli Sparkassen väitteeseen siitä, että kysymys on jätettävä tutkimatta. Sen mukaan ennakkoratkaisupyynnön esittäneen tuomioistuimen käsiteltäväksi saatettuun asiaan ei sovelleta direktiiviä 2004/48 vaan yksinomaan kansallista oikeutta, koska tietopyyntöä ei ole esitetty immateriaalioikeuden loukkaamista koskevassa oikeudenkäynnissä (direktiivin 2004/48 8 artiklan 1 kohta, luettuna yhdessä tavaramerkkilain 19 §:n 2 momentin toisen vaihtoehdon kanssa) vaan jäljempänä kuvattavalla tavalla tavaramerkin ”ilmeistä loukkaamista” (tavaramerkkilain 19 §:n 2 momentin ensimmäinen vaihtoehto) koskevassa tilanteessa – josta ei sen mukaan säädetä mainitussa direktiivissä.

18. Sparkassen mukaan direktiivin 2004/48 8 artiklan 1 kohdassa ei säädetä itsenäisestä aineellisesta oikeudesta vaatia tietoja kolmannelta vaan siinä tunnustetaan mainittu oikeus ainoastaan immateriaalioikeuden – nyt käsiteltävässä asiassa yhteisön tavaramerkin – loukkaamista koskevassa oikeudenkäynnissä kantajan perustellusta ja oikeasuhteisesta pyynnöstä. Sparkasse väittää, ettei nyt käsiteltävässä asiassa ole kyse tavaramerkin haltijan (tai tässä tapauksessa lisenssinhaltijan) oikeuttaan loukannutta vastaan aloittamasta oikeudenkäynnistä, jonka yhteydessä kantaja vaatii kolmannelta tiettyjä tietoja, vaan sellaisen itsenäisen aineellisen oikeuden käyttämisestä, josta ei säädetä direktiivissä vaan pelkästään kansallisessa oikeudessa.

19. Mielestäni tämä väite on hylättävä. En nimittäin pidä merkityksettömänä sitä, että ”ilmeistä loukkaamista” koskeva vaihtoehto olisi sisällytetty tavaramerkkilakiin vuonna 2008 myös juuri sellaisia tilanteita silmällä pitäen, joissa loukatun oikeuden haltija tarvitsee tietoja loukkaajan henkilöllisyyden selvittämiseksi ja joissa immateriaalioikeuden loukkaamista koskevaa menettelyä ei Saksan prosessioikeuden, jonka mukaan siviiliprosessin aloittaminen yksilöimätöntä henkilöä vastaan ei ole mahdollista, ominaispiirteiden vuoksi ole voitu vielä aloittaa, koska henkilöä, jotta vastaan kanne nostettaisiin, ei ole vielä pystytty yksilöimään.⁵

5 — BT-Drs. 16/5048, s. 38 ja 39 Saksan lakiehdotuksesta direktiivin 2004/48 täytäntöönpanemiseksi.

20. Mielestäni muun muassa direktiivin 2004/48 8 artiklan 1 kohdan espanjankielisessä toisinnossa käytetty ilmaisu ”*en el contexto de los procedimientos relativos a una infracción de un derecho de propiedad intelectual*”⁶ (immateriaalioikeuden loukkausta koskevan oikeudenkäynnin yhteydessä) on riittävän laaja siten, että se käsittää nyt käsiteltävän kaltaisen tilanteen, jossa immateriaalioikeuden loukkaamisesta (”ilmeinen loukkaaminen”) on riittävästi viitteitä ja jossa tietopyynnöllä pyritään selkeästi tavaramerkin loukkaamista koskevan oikeudenkäynnin aloittamiseen. Tässä mielessä on katsottava, että kyse on tavaramerkkioikeuden loukkausta koskevan oikeudenkäynnin ”yhteydestä”.⁷

21. Niinpä myös nyt tarkasteltavan asian on mielestäni katsottava kuuluvan direktiivin 2004/48 soveltamisalaan, joten Bundesgerichtshofin esittämä ennakkoratkaisukysymys voidaan ottaa tutkittavaksi.

B Asiakysymys

22. Asiakysymyksestä on täsmennettävä aluksi, että Bundesgerichtshofin kysymyksen keskeinen syy, joka ei ilmene siitä nimenomaisesti, liittyy tavaramerkkilain 19 §:n 2 momentin säännökseen. Kuten edellä on mainittu, kyseisessä säännöksessä annetaan nimenomaisesti kolmannelle, jolta pyydetään tietoja, oikeus kieltäytyä antamasta niitä, jos sillä on siviiliprosessilain 383–385 §:n nojalla oikeus kieltäytyä todistamasta loukkaajaa vastaan vireille saatetussa oikeudenkäynnissä. Nyt käsiteltävässä asiassa Sparkasse on käyttänyt nimenomaan tätä mahdollisuutta pankkialaisuuteen vedoten.⁸

23. On ratkaistava, onko tämä Saksan oikeudessa säädetty mahdollisuus kieltäytyä antamasta tietoja pankkialaisuuteen vedoten direktiivin 2004/48 8 artiklassa tavaramerkin haltijalle tai lisenssinhaltijalle annetun tiedonsaantioikeuden mukainen.

24. Direktiivin 2004/48 8 artiklan mukainen tiedonsaantioikeus on välineellinen oikeus, jolla pyritään takaamaan immateriaalioikeuksien tehokas suoja, kuten sen johdanto-osan 21 perustelukappaleesta ilmenee. Sen välittömänä tavoitteena on tietystä määrin tasoittaa immateriaalioikeutta väitetyksi loukkaaneen ja mainitun oikeuden haltijan välistä tietoveroa,⁹ kun otetaan huomioon sen, ettei oikeudenhaltijalla ole vähimmäistietoja oikeudenkäynnin aloittamiseksi oletettua oikeuden loukkaajaa vastaan, seurannaisvaikutukset oikeussuojan tehokkuuden kannalta. Tiedonsaantioikeus ei luonnollisestikaan ole absoluuttinen oikeus, ja siitä syystä 8 artiklaan on sisällytetty mahdollisuus, että valtiot voivat asettaa tiettyjä rajoituksia sen käyttämiseksi. Vaikka pankkialaisuutta ei nimenomaisesti mainita, 3 kohdassa todetaan, että: ”1 ja 2 kohdan säännökset eivät rajoita muita laissa annettuja

6 — Kursivointi tässä. Espanjankielinen versio on italiankielisen (”nel contesto dei procedimenti riguardanti la violazione di un diritto di proprietà intellettuale”) ja portugalinkielisen (”no contexto dos procedimentos relativos à violação de um direito de propriedade intelectual”) version tavoin sanamuodonmukaisia käännöksiä englanninkielisestä versiosta ”in the context of proceedings concerning an infringement of an intellectual property right”. Saksankielinen versio kuuluu ”*im Zusammenhang mit einem Verfahren wegen Verletzung eines Rechts des geistigen Eigentums*” (kursivointi tässä), kun taas ranskankielisessä versiossa käytetään ilmaisua ”dans le cadre”.

7 — Näin katsovat myös Walter ja Goebel, kun he arvioivat direktiivin 2004/48 8 artiklaa teoksessa Walter, M.M. ja von Lewinski, S. (toim.): *European Copyright Law: a commentar*, Oxford, Oxford University Press, 2010, s. 1263 ja 1264: ”Paragraph 1 does not read ”in the course of proceedings concerning an infringement of intellectual property rights”, but refers to such proceedings in using the formula ”in the context of” such proceedings, thus emphasizing that the information must be provided *with respect to* infringement proceedings but not necessarily *in the course of* an infringement proceeding” (kursivointi tässä).

8 — Pankkialaisuus hyväksytään Saksassa yleisesti erityisesti luottamuksellisuusvelvollisuudeksi, joka johdetaan luottolaitosten yleisestä velvollisuudesta suojata ja olla vahingoittamatta asiakkaidensa varallisuusoukeuksia ja joka tavallisesti sisällytetään asiakkaiden luottolaitosten kanssa tekemien sopimusten yleisiin sopimusehtoihin ja jonka perusteella luottolaitosten on vastattava kieltävästi asiakkaitaan koskeviin tietopyyntöihin, ellei tilinhaltija ole antanut suostumustaan. Stadtsparkasse Magdeburgin yleisiin sopimusehtoihin voi tutustua internetissä osoitteessa <https://www.sparkasse-magdeburg.de/pdf/vertragsbedingungen/AGB.pdf>. Niihin sisältyy nimenomainen viittaus pankkialaisuuteen (1 ehdon 1 kohta) ja tilanteisiin, joissa luottolaitos voi antaa asiakkaita koskevia tietoja (3 ehdon 2 kohta). Pankkialaisuudesta, erityisesti sen yhteydestä henkilötietojen suojaan, ks. erityisesti Kahler, T., ”Datenschutz und Bankgeheimnis”, teoksessa Kahler, T. ja Werner, S.: *Electronic Banking und Datenschutz – Rechtsfragen und Praxis*. Berlin/Heidelberg: Springer, 2008, s. 143 ja sitä seuraavat sivut kirjallisuusviittauksineen.

9 — McGuire, M. R., ”Beweismittelvorlage und Auskunftsanspruch nach der Richtlinie 2004/48/EG zur Durchsetzung der Rechte des Geistigen Eigentums”, *Gewerblicher Rechtsschutz und Urheberrecht – Internationaler Teil*, 2005, s. 15, ja Haedicke, M., ”Informationsbefugnisse des Schutzrechtsinhabers im Spiegel der EG-Richtlinie zur Durchsetzung der Rechte des geistigen Eigentums”, teoksessa A. Ohly ym. (toim.): *Perspektiven des Geistigen Eigentums und Wettbewerbsrechts – Festschrift für Gerhard Schricker zum 70. Geburtstag*. München, C.H. Beck, 2005, s. 19 ja 20.

säännöksiä, jotka – e) koskevat tietolähteiden luottamuksellisuuden suojaa tai henkilötietojen käsittelyä”. Toisaalta direktiivin 2004/48 2 artiklan 3 kohdan a alakohdassa rajoitetaan 8 artiklan mukaista tiedonsaantioikeutta, kun siinä säädetään, että mainittu direktiivi ”ei vaikuta” muun muassa direktiiviin 95/46.

25. Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin viittaa ennakkoratkaisukysymyksessä nimenomaisesti ainoastaan direktiivin 2004/48 8 artiklan 3 kohdan e alakohdan säännöksenä, joka saattaisi mahdollistaa sen, että pankkialaisuuden katsottaisiin rajoittavan 8 artiklan 1 kohdan c alakohdan mukaista tiedonsaantioikeutta tai merkitsevän poikkeusta siitä. Kysymys on näin ollen siitä, voiko luottolaitos nyt käsiteltävän asian tilanteessa mainitun direktiivin 8 artiklan 3 kohdan e alakohdan ja kansalliseen oikeussäännön, joka koskee oikeutta kieltäytyä todistamasta tietyissä tilanteissa, nojalla vedota pankkialaisuuteen kieltäytyäkseen antamasta saman 8 artiklan 1 kohdan nojalla pyydettyjä tietoja.

26. Ensin on huomautettava, että nyt käsiteltävässä asiassa voidaan keskittyä mainitussa e alakohdassa tarkoitetuista tilanteista toiseen, joka koskee henkilötietojen käsittelyä, ja sivuuttaa niistä ensimmäinen, joka koskee tietolähteiden luottamuksellisuuden suojaamista. Mielestäni on selvää, ettei nyt käsiteltävässä asiassa ole kyse mainitusta tilanteesta, koska ”tietolähteen” henkilöllisyyden suojaamiseen ei ole tarvetta.

27. Direktiivin 2004/48 8 artiklan 3 kohdan e alakohdan toisen tilanteen tarkastelu on aloitettava siitä, että mielestäni riidanalaisella kansallisella säännöksellä, sellaisena kuin ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin on sen esittänyt, on kaksi erilaista vaikutusta: ensinnäkin *välitön* vaikutus, direktiivin 2004/48 8 artiklan 1 kohdassa tunnustetun oikeuden tyhjäksi tekeminen, ja toiseksi *välillinen* vaikutus, tehokasta oikeussuojaa koskevan perusoikeuden ja – mahdollisesti viime kädessä – immateriaalioikeuksia koskevan perusoikeuden ”rajoittaminen”.

28. On syytä heti huomauttaa, että edellä mainittu tiedonsaantioikeuden tyhjäksi tekeminen (ja välillisesti mainittujen perusoikeuksien rajoittaminen) on seurausta ”pankkialaisuuden”, sellaisena kuin sen katsotaan sisältyvän siviiliprosessilain 383 §:n 1 momentin 6 kohtaan, vaatimuksista. Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin kysyy, sisältyykö pankkialaisuuden suojaaminen sen poikkeuksen alaan, joka direktiivin 2004/48 8 artiklan 3 kohdan e alakohdassa säädetään sen 1 kohdan mukaisen tiedonsaantioikeuden käyttämiseksi, kun mainittu oikeus tunnustetaan siten, ettei ”muita laissa annettuja säännöksiä, jotka – koskevat tietolähteiden luottamuksellisuuden suojaa tai henkilötietojen käsittelyä”, rajoiteta.

29. Niinpä voidaan pohtia, voidaanko mainittua poikkeusta soveltaa nyt käsiteltävään tilanteeseen, koska on epävarmaa, onko ”pankkialaisuus” itsessään, sellaisena kuin se ilmenee Saksan oikeudesta, direktiivin 2004/48 8 artiklan 3 kohdan e alakohdassa tarkoitettu ”laissa annettu säännös”, ja pyritäänkö siviiliprosessilain 383 §:n 1 momentin 6 kohdan säännöksellä – johon tavaramerkkilain 19 §:n 2 momentissa viitataan – sääntelemään ”henkilötietojen käsittelyä”, kuten erityisesti Saksan hallitus on huomautuksissaan esittänyt.¹⁰

30. On kuitenkin otettava huomioon, että useissa tilanteissa – kuten myös nyt käsiteltävässä asiassa – mainitun oikeussäännön soveltamisen taustalla on kysymys siitä, onko tuomioistuimelle ilmoitettava yksilöityjä henkilöitä koskevia tiettyjä henkilötietoja.¹¹ Lisäksi on huomattava, että joka tapauksessa direktiivin 2004/48 2 artiklan 3 kohdan a alakohdan sisältyy yleislauseke, jossa veloitetaan ottamaan huomioon se, mitä direktiivissä 95/46 säädetään henkilötietojen suojasta. Kun direktiivin

10 — Ks. mainittujen huomautusten 59 kohta ja sitä seuraavat kohdat.

11 — Coty Germanyn vaatimien Sparkassen pankkitilin haltijan (oletettu oikeudenloukkaaja) nimen ja osoitteen ilmoittaminen olisi henkilötietojen eli tunnistettua tai tunnistettavissa olevaa luonnollista henkilöä koskevien tietojen (direktiivin 95/46 2 artiklan a alakohdan mukainen määritelmä) antamista ja myös (direktiivin 95/46 2 artiklan b alakohdan määritelmän mukaisesti) henkilötietojen käsittelyä.

2004/48 8 artiklan 3 kohdan e alakohtaa tulkitaan tavalla, joka on soposoinnussa Euroopan unionin perusoikeuskirjan (jäljempänä perusoikeuskirja) 8 artiklassa tunnustetun henkilötietojen suojaa koskevan perusoikeuden kanssa, riidanalaisen kansallisen oikeussäännön on mielestäni katsottava kuuluvan mainitun direktiivin 8 artiklan 3 kohdan e alakohdan soveltamisalaan.

31. Kun kansallisen oikeussäännön sisältö on kuvattu, sen direktiivin 2004/48 mukaisuuden tutkiminen edellyttää mielestäni ensimmäiseksi sen arvioimista asiaan liittyvien perusoikeuksien turvaamisen kannalta. Tässä yhteydessä on aluksi katsottava, että mainitun kansallisen oikeussäännön vaikutuksena on perusoikeuskirjan 52 artiklan 1 kohdassa tarkoitettun tehokasta oikeussuojaa ja immateriaalioikeuksien suojaa koskevien perusoikeuksien ”käytön rajoittaminen”. Luottolaitoksen perustellusta intressistä säilyttää pankkisalaisuus, joka ilmentää sen asiakassuhteita koskevaa luottamuksellisuusvelvollisuutta, on seurauksena tavaramerkin haltijan tai lisenssinhaltijan (tavaramerkkeihin liittyvien tiettyjen varallisuusosoikeuksien haltijan ominaisuudessa) kahden perusoikeuden eli immateriaalioikeuden (perusoikeuskirjan 17 artiklan 2 kohta) ja haktijalle perusoikeuskirjan 47 artiklan mukaan kuuluvan tehokkaan oikeussuojan, joka on tarpeen ensimmäisen oikeuden suojaamiseksi, perusoikeuskirjan 52 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu rajoittaminen.¹²

32. Perusoikeuskirjan 52 artiklan 1 kohdassa sallitaan perusoikeuksien käyttämisen rajoittaminen kahdessa vaihtoehtoisessa tarkoituksessa: rajoituksen on oltava unionin tunnustaman yleisen edun (ensimmäinen vaihtoehto) tai muiden oikeuksien ja vapauksien suojaamisen tarpeen (toinen vaihtoehto) mukainen. Olen tietoinen siitä, että riidanalaisen säännösten perustellun tavoitteen määrittäminen on kansallisen tuomioistuimen tehtävä, mutta minusta vaikuttaa selvältä, että olemme tekemisissä toisen vaihtoehdon kanssa (vaikka en sulje pois sitä, että kyse voisi olla myös ensimmäisen vaihtoehdon mukaisista yleisen edun mukaisista tavoitteista, jotka liittyvät luottolaitosten koko talousjärjestelmän toimivuuden ylläpitämiseksi harjoittamaan perustoimintaan). Niinpä katson, että tavaramerkkiä koskevan lisenssin haltijan tehokkaan oikeussuojan ja immateriaalioikeuden rajoittaminen pankkisalaisuuden – jonka yhteydessä luottolaitos sitoutuu olemaan paljastamatta asiakkaidensa henkilöllisyyttä ja pankkitoimintaa koskevia tietoja ilman näiden suostumusta – perusteella vastaa perustavanlaatuisesti tarvetta turvata (myös perusoikeudeksi perusoikeuskirjan 8 artiklassa tunnustettu) oikeus luottolaitoksen hallussa olevien asiakkaiden henkilötietojen suojaan.

33. Perusoikeuskirjan 52 artiklan 1 kohta sisältää yksityiskohtaisen sääntelyn olosuhteista, joissa perusoikeuden rajoittaminen on perusteltua. Tässä yhteydessä on todettava, että jotta nyt käsiteltävässä asiassa riidanalainen perusoikeuksien rajoitus olisi perusteltu, sen on täytettävä kaikki mainitussa säännöksessä mainitut edellytykset, joita ovat lakisääteisyys, rajoitettavien oikeuksien ja vapauksien olennaisen sisällön noudattaminen, soveltuvuus ja tarpeellisuus asetetun tavoitteen saavuttamiseksi sekä suhteellisuusperiaatteen mukaisuus.

34. Sen tarkastaminen, täyttääkö riidanalainen Saksan säännöstö perusoikeuskirjan 52 artiklan 1 kohdan mukaiset vaatimukset, kuuluu kansalliselle tuomioistuimelle. Pääasian kaltaisen tapauksen erityispiirteiden, joihin ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin on viitannut, paremman tuntemisen vuoksi juuri sen on arvioitava viime kädessä, täytyvätkö edellytykset, jotka oikeuttaisivat rajoittamaan perusoikeuksia pankkisalaisuuden perusteella.

12 — Perusoikeuskirjan 47 artiklassa tarkoitettu oikeus tehokkaaseen oikeussuojaan on vahvistus unionin oikeuden yleisiin periaatteisiin kuuluvalla oikeudella tehokkaaseen oikeussuojaan koskevalle periaatteelle, joka perustuu jäsenvaltioille yhteisiin valtiosääntöoikeudellisiin perinteisiin (ks. tuomio Unibet, C-432/05, EU:C:2007:163, 37 kohta; tuomio Kadi ja Al Barakaat International Foundation v. neuvosto ja komissio, C-402/05 P ja C-415/05 P, EU:C:2008:461, 335 kohta ja tuomio AJD Tuna, C-221/09, EU:C:2011:153, 54 kohta).

35. Jäljempänä käsittelen lyhyesti aihepiiriä koskevan unionin tuomioistuimen oikeuskäytännön valossa niitä tarpeellisia kriteerejä, joiden mukaisesti kansallinen tuomioistuin voi perusoikeuskirjan 52 artiklan 1 kohtaa soveltaen arvioida, missä määrin luottolaitoksen perusteltu intressi suojata pankkialaisuutta voi rajoittaa henkilön, joka esivaiheena yhteisön tavaramerkkiin perustuvien oikeuksiensa puolustamiselle tuomioistuimissa vetoaa hänelle direktiivin 2004/48 8 artiklan 1 kohdassa annettuun tiedonsaantioikeuteen, oikeutta tehokkaaseen oikeussuojaan ja viime kädessä myös immateriaalioikeuksia koskevaa perusoikeutta.

1. Lakisääteisyys ja olennainen sisältö

36. Perusoikeuskirjan 52 artiklan 1 kohdassa säädetään, että rajoituksesta voidaan säätää ”ainoastaan lailla” eli laillisuusperiaatetta on noudatettava, joten rajoitus voidaan hyväksyä vain, jos sille on kansallisessa oikeudessa sellainen oikeusperusta, johon on mahdollisuus tutustua ja joka on selkeä ja ennakoitava.¹³ Nyt käsiteltävässä asiassa on todettava, kuten ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin on maininnut ennakkoratkaisupyyntönsä 22 kohdassa, että ”pankkialaisuus ei Saksassa perustu välittömästi lainsäännökseen, vaan se johdetaan Saksan oikeudessa pankilla olevasta yleisestä velvollisuudesta suojata sopimuskumppanin varallisuusintressejä ja olla vahingoittamatta niitä”. Bundesgerichtshof jatkaa, että Saksassa ”pankkialaisuuden suoja ilmenee välillisesti siviiliprosessilain 383 §:n 1 momentin 6 kohdasta, joka on perustana oikeudelle kieltäytyä todistamasta pankkialaisuuden piiriin kuuluvista tosiseikoista – [joihin] kuuluu tavallisesti myös tilinhaltijan nimi ja osoite”.

37. Kuten totesin ratkaisuehdotuksessani *Scarlet Extended*,¹⁴ perusoikeuskirjan 52 artiklan 1 kohdan ilmaisu ”laki” on ymmärrettävä paitsi muodollisessa myös sisällöllisessä merkityksessä siten, että se voi sisältää sekä ”kirjoitetun oikeuden” että ”kirjoittamattoman oikeuden” taikka jopa ”oikeuskäytäntöön perustuvan oikeuden”, jolloin julkaistu – ja siten tutustuttavissa oleva – ja alempien tuomioistuinten soveltama ”vakiintunut oikeuskäytäntö” voi tietyissä olosuhteissa täydentää lainsäädännöstä ja selkeyttää sitä jopa niin, että siitä tulee tätä kautta ennakoitava.

38. Ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen tehtävänä on vahvistaa, missä määrin siviiliprosessilain 383 §:n 1 momentin 6 kohtaa koskevan oikeuskäytännön perusteella on mahdollista todeta, että vaikka pankkialaisuutta ei ole vahvistettu Saksan oikeuden missään lainsäädännöksessä, se täyttää edellisissä kohdissa esitetyn mukaiset laillisuusperiaatteen vaatimukset (tarkemmin sanottuna tutustumiskelpoisuutta, selkeyttä ja ennakoitavuutta koskevat vaatimukset) ja voi lähtökohtaisesti olla perusteena – jos muut perusoikeuskirjan 52 artiklan 1 kohdan vaatimukset täyttyvät – edellä mainittujen perusoikeuksien rajoittamiselle.

39. Perusoikeuskirjan 52 artiklan 1 kohdassa säädetään lisäksi, että rajoitus on mahdollinen ainoastaan kyseessä olevien oikeuksien ”olennaista sisältöä” noudattaen. Suurin epävarmuus kohdistuu tässä yhteydessä erityisesti Coty Germanyn tehokasta oikeussuojaa koskevaan oikeuteen. Tavaramerkin lisenssinhaltijan vaatiman oikeussuojan tehokkuus näyttäisi Saksassa riippuvan nyt käsiteltävän asian kaltaisissa olosuhteissa siitä, että luottolaitos, jolta tietoja pyydetään ja jolla on sopimusperusteinen luottamuksellisuusvelvoite asiakkaitaan kohtaan, ei jostakin syystä käytä siviiliprosessilain 383 §:n 1 momentin 6 kohdassa sille annettua oikeutta olla todistamatta.¹⁵ On selvää, että eri jäsenvaltioiden kansallisessa lainsäädännössään säädettävä unionin oikeuden soveltamista koskevista menettelyistä menettelyllisen itsemääräämisoikeuden periaatteen mukaisesti (jolloin kukin jäsenvaltio voi

13 — Ks. tästä julkisasiamies Kokottin ratkaisuehdotus *Promusicae* (C-275/06, EU:C:2007:454, 53 kohta), jossa mainitaan tuomio *Österreichischer Rundfunk* (C-465/00, C-138/01 ja C-139/01, EU:C:2003:294, 76 ja 77 kohta).

14 — (C-70/10, EU:C:2011:771, 99 kohta).

15 — Tässä yhteydessä on muistutettava edellä 19 kohdassa esitetystä toteamuksesta, ettei Saksassa ole mahdollista nostaa siviilikannetta yksilöimätöntä henkilöä vastaan. Kuten julkisasiamies Trstenjak totesi ratkaisuehdotuksessaan *Hypoteční banka* (C-327/10, EU:C:2011:561), ”jos kantaja ei voisi nostaa kannetta sellaista vastaajaa vastaan, jota ei tavoiteta edes kaikkien sellaisten tutkimusten avulla, joita huolellisuus ja vilpittömän mielen edellyttävät, voitaisiin tehdä tyhjäksi kantajan oikeus tehokkaaseen oikeussuojaan” (131 kohta).

lähtökohtaisesti päättää, miten säädetään tiettyjen henkilöiden oikeudesta olla todistamatta tuntemistaan tosiseikoista). Jäsenvaltioilla mainitun toimivallan käyttämistä koskevaa harkintavaltaa rajoittaa vaatimus siitä, että oikeussuojan tehokkuus on voitava turvata joka tilanteessa, jotta unionin oikeusjärjestyksessä annettujen oikeuksien käyttämisestä ei tehdä käytännössä mahdotonta tai suhteettoman vaikeaa.¹⁶ Joka tapauksessa on selvää, ettei olennaisen sisällön mukaisuuden vaatimusta noudatettaisi, jos riidanalaisesta kansallisesta lainsäädännöstä seuraisi se, että mahdollisten tekijänoikeuksien haltijoiden oikeus tehokkaaseen oikeussuojaan tuomioistuimissa vesitty.

2. Oikeasuhteisuus laajassa merkityksessä

40. Perusoikeuskirjan 52 artiklan 1 kohdan toisen virkkeen mukaan ”suhteellisuusperiaatteen mukaisesti rajoituksia voidaan tehdä ainoastaan, jos ne ovat välttämättömiä ja vastaavat tosiasiallisesti yleisen edun mukaisia tavoitteita tai tarvetta suojella muiden henkilöiden oikeuksia ja vapauksia”. Tässä yhteydessä on arvioitava, onko nyt käsiteltävän asian olosuhteissa se, että Coty Germanyä estetään pankkisalaisuuteen vetoamalla käyttämästä oikeuttaan tehokkaaseen oikeussuojaan ja jätetään samalla sen immateriaalioikeus suojaamatta, asianmukaista, välttämätöntä ja oikeasuhteista perustellun tavoitteen, joka on mielestäni edellä esitetyn mukaisesti luottolaitoksen, jossa väitetyllä immateriaalioikeuden loukkaajalla on tili, hallussa olevien kyseistä henkilöä koskevien tietojen suojaaminen, saavuttamiseksi.

a) Asianmukaisuus

41. Aluksi on todettava ensimmäisestä vaatimuksesta, että asianmukaisuus edellyttää sen tutkimista, onko oikeutta tehokkaaseen oikeussuojaan ja tavaramerkin lisenssinhaltijan immateriaalioikeutta koskevien perusoikeuksien rajoittaminen asianmukaista asetetun tavoitteen saavuttamiseksi eli voidaanko sanoa, että rajoitukset – kuten perusoikeuskirjan 52 artiklan 1 kohdassa säädetään – ”vastaavat tosiasiallisesti” tarvetta suojata tässä tapauksessa pankkitilin haltijan oikeutta tietojensa suojaamiseen.

b) Välttämättömyys

42. Toiseksi on otettava kantaa nyt käsiteltävän asian tilanteessa erityisen merkittävään seikkaan eli ratkaistava, onko rajoittaminen todella välttämätöntä kyseisen tavoitteen saavuttamiseksi. Coty Germanyn perusoikeuksien rajoittaminen on välttämätöntä ainoastaan, jos asetettua tavoitetta (sitä, että pankki suojaa asiakkaansa tietoja) ei voida saavuttaa mainittuja oikeuksia vähemmän rajoittavalla tavalla. Mielestäni tässä yhteydessä on arvioitava erityisesti sitä, voidaanko Coty Germanyn Sparkasselta vaatimat tiedot saada muulla tavalla tai muusta lähteestä kuin luottolaitokselta.¹⁷ Samalla on tutkittava sen Sparkassen huomautuksissaan esittämän ehdotuksen toteuttamiskelpoisuutta, jonka mukaan Coty Germanyn olisi ryhdyttävä rikosoikeudellisiin toimiin tuntematonta henkilöä vastaan saadakseen näin tietoonsa oletetun tavaramerkkioikeuden loukkaajan nimen. Tässä yhteydessä kansallisen tuomioistuimen olisi ratkaistava, voidaanko tavaramerkin haltijalta tai lisenssinhaltijalta

16 — Ks. mm. tuomio Safalero (C-13/01, EU:C:2003:447, 49 kohta); tuomio Weber’s Wine World ym. (C-147/01, EU:C:2003:533, 103 kohta); tuomio Wells (C-201/02, EU:C:2004:12, 67 kohta); tuomio Unibet (C-432/05, EU:C:2007:163, 43 kohta) ja julkisasiamies Trstenjakin ratkaisuehdotus N.S. ym. (C-411/10 ja C-493/10, EU:C:2011:610, 160 ja 161 kohta). Tehokkuusperiaate ei koske ainoastaan perusoikeuskirjan 47 artiklan mukaista oikeutta tehokkaaseen oikeussuojaan tuomioistuimissa vaan myös nyt käsiteltävää erityistä aihepiiriä direktiivin 2004/46 3 artiklassa.

17 — Tässä yhteydessä on otettava huomioon nyt käsiteltävässä asiassa, että Coty Germany pyrki jo saamaan mainitut tiedot verkkohuutokaupalta, josta se hankki väärennetyn tavarantoimittajan henkilökseen, ja verkkohuutokaupan henkilökseen, jonka nimissä olevalta tililtä myynti toteutettiin, ilmoittamalla henkilöltä itseltään, siinä kuitenkin onnistumatta.

edellyttää rikosoikeudellisten keinojen käyttämistä ja otettava – jo etukäteen – kantaa siihen, onko tämä käytännössä mahdollista kyseessä olevassa kansallisessa oikeudessa (ja jos on, merkitsisikö se mahdollisesti sellaista rikosoikeudellisten keinojen hyödyntämistä muiden tavoitteiden saavuttamiseksi, jota ei voida hyväksyä).

c) Oikeasuhteisuus suppeassa merkityksessä

43. Lopuksi oikeasuhteisuuden arviointi edellyttää sen tutkimista, voidaanko tiettyjen oikeuksien suojaamista toisiin perusoikeuksiin nähden koskevilla tavoitteilla hyvittää riittävällä tavalla niiden edellyttämät uhraukset. Kansallisen tuomioistuimen on otettava huomioon muun muassa Coty Germanyn pyytämien tietojen luonne ja laajuus – ne näyttäisivät asiakirjojen perusteella rajoittuvan tietoihin, jotka ovat tarpeen oikeudenkäynnin aloittamiseksi oletettua oikeuksien loukkaajaa vastaan – sekä se, kuinka vahva näyttö on esitettävä immateriaalioikeuden loukkaamisesta¹⁸ ja siitä, että pankkitilin haltija, joka pyritään tunnistamaan, on voinut menetellä lainvastaisesti,¹⁹ ja arvioitava myös sitä, missä määrin oletetusti väärennettyjen tavaroiden myyjä ansaitsee henkilöllisyytensä suojan, varsinkin kun oikean nimen ja osoitteen ilmoittaminen on Coty Germanyn huomautuksissaan esittämällä tavalla yksi kaikkien vilpittömässä mielessä kaupalliseen vaihdantaan osallistuvien velvollisuuksista,²⁰ samoin kuin suojatun tavaramerkin haltijalle aiheutuvan huomattavan vahingon olemassaoloa ja takeita siitä, miten Coty Germany aikoo käyttää tietoja, jotka se onnistuisi saamaan, eli käytettäisiinkö paljastettuja tietoja ainoastaan oikeudenkäynnin aloittamiseksi oletettua tavaramerkin loukkaamiseen syyllistynyttä henkilöä vastaan eikä muihin tähän tavoitteeseen liittymättömiin tarkoituksiin. Joka tapauksessa kansallisen tuomioistuimen on tällaisessa oikeasuhteisuuden arvioinnissa otettava huomioon kaikki rajoitetut perusoikeudet ja punnittava tämän jälkeen ristiriidassa olevia perusoikeuksia keskenään.²¹

44. Edellä esitetyn perusteella katson, että direktiivin 2004/48 8 artiklan 3 kohdan e alakohta on tulkittava siten, että se on esteenä kansalliselle säännökselle, jonka ehdottomana seurauksena on se, että luottolaitos voi pankkisalaisuuteen vedoten kieltäytyä antamasta pankkitilinhaltijan nimeä ja osoitetta koskevia tietoja, joita on pyydetty mainitun direktiivin 8 artiklan 1 kohdan c alakohdan nojalla. Tällainen seuraus on sopusoinnussa mainitun direktiivin säännöksen kanssa ainoastaan silloin, jos se perustuu kansallisen tuomioistuimen etukäteisarviointiin, jolla varmistetaan riidanalaisella kansallisella säännöstöllä toteutettavan perusoikeuksien rajoituksen lainmukaisuus siten kuin Euroopan unionin perusoikeuskirjan 52 artiklan 1 kohdassa edellytetään.

18 — Ks. tästä tuomio *Bonnier Audio ym.* (C-461/10, EU:C:2012:219, 58 kohta), jossa unionin tuomioistuin piti unionin oikeuden kannalta hyväksyttävänä sellaista kansallista lainsäädäntöä, jonka mukaan pyydettyjen tietojen antamista koskevan tuomioistuimen määräyksen antaminen edellyttää muun muassa, että immateriaalioikeuden loukkauksen *saattamista todennäköiseksi*, ja julkisasiamies Trstenjakin ratkaisuehdotus *N.S. ym.* (C-411/10 ja C-493/10, EU:C:2011:611, 159 kohta). On muistettava, että nyt käsiteltävässä asiassa ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin mainitsee ennakkoratkaisupyynnönsä 2 kohdassa, että ”hajuvesi oli myös maallikon näkökulmasta tunnistettavissa väärennöksi”.

19 — Toisin kuin asiassa *Promusicae* (C-275/06, EU:C:2008:54), jossa – kuten julkisasiamies Kokott esitti ratkaisuehdotuksensa (EU:C:2007:454) 115 kohdassa – todettiin, että ”sen perusteella, että tiettyä IP-osoitetta käyttämällä on loukattu tekijänoikeuksia tietynä ajankohtana, ei voida vielä lopullisesti päätellä, että nämä toimet on myös toteuttanut liittymän haltija, jolle kyseinen osoite oli annettu kyseisenä ajankohtana”, nyt käsiteltävässä asiassa lähdetään mielestäni perustellusti siitä, että tilin, jolle maksu väärennetyistä tavaroista suoritetaan, haltija on henkilö (tai yksi henkilöistä), joka hyötyy taloudellisesti tavaramerkkioikeuden loukkaamisesta.

20 — Tässä yhteydessä on muistutettava, että unionin tuomioistuin totesi tuomiossa *L'Oréal ym.* (C-324/09, EU:C:2011:474, 142 kohta), että ”vaikka on toki tarpeen noudattaa henkilötietojen suojaa, on kuitenkin niin, että kun *loukkaukseen syyllistynyt toimii elinkeinotoiminnan puitteissa* eikä yksityisesti, *sen on oltava selvästi tunnistettavissa*” (korostus tässä). Nyt käsiteltävässä asiassa vaikuttaa selvältä, että väärennetyin hajuveden myyjä toimii direktiivissä 2004/48 tarkoitetulla tavalla ”kaupallisessa laajuudessa”, koska asiakirjojen mukaan verkkohuutokaupan käyttäjätilin, jonka kautta myynti toteutettiin, kokonaisliikevaihto oli joulukuun puolivälin 2010 ja tammikuun puolivälin 2011 välisenä aikana yli 10 000 euroa.

21 — Tässä yhteydessä on muistettava tuomiosta *Bonnier Audio ym.* (C-461/10, EU:C:2012:219) ja määräyksestä *LSG-Gesellschaft zur Wahrnehmung von Leistungsschutzrechten* (C-557/07, EU:C:2009:107).

V Ratkaisuehdotus

45. Edellä esitetyn perusteella ehdotan, että unionin tuomioistuin vastaa Bundesgerichtshofille, että teollis- ja tekijänoikeuksien noudattamisen varmistamisesta 29.4.2004 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2004/48/EY 8 artiklan 3 kohdan e alakohtaa on tulkittava siten, että se on esteenä kansalliselle säännökselle, jonka ehdottomana seurauksena on se, että luottolaitos voi pankkisalaisuuteen vedoten kieltäytyä antamasta pankkitilinhaltijan nimeä ja osoitetta koskevia tietoja, joita on pyydetty mainitun direktiivin 8 artiklan 1 kohdan c alakohdan nojalla. Tällainen seuraus on sopusoinnussa mainitun direktiivin säännöksen kanssa ainoastaan silloin, jos se perustuu kansallisen tuomioistuimen etukäteisarviointiin, jolla varmistetaan riidanalaisella kansallisella säännöstöllä toteutettavan perusoikeuksien rajoituksen lainmukaisuus siten kuin Euroopan unionin perusoikeuskirjan 52 artiklan 1 kohdassa edellytetään.